

SBR Bank

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁDZIELCZEGO BANKU
ROZWOJU ZA 2021 ROK**

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości, razem ze sprawozdaniem finansowym, Zarząd składa Zebraniu Przedstawicieli sprawozdanie z działalności Banku za okres minionego roku obrotowego oraz za okres bieżący, poprzedzający odbywane ZP.

W latach 2018-2020 Bank realizował Wewnętrzny Plan Naprawy (WPN) przyjęty w dniu 21.12.2017 r. Uchwałą Zarządu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Przyczyną zobowiązania Spółdzielczego Banku Rozwoju (SBR Bank) do opracowania WPN było wykazanie podczas badań inspekcyjnych i audytowych przeprowadzonych w 2017 roku przez UKNF i SSOZ BPS nieprawidłowości w zakresie:

1. Zarządzania ryzykiem kredytowym.
2. Braku identyfikacji powiązań pomiędzy kredytobiorcami.
3. Nadmiernej koncentracji kredytów i depozytów.
4. Braku zdecydowanych działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych.
5. Niskiego poziomu wyrezerwowania kredytów zagrożonych.
6. Wysokiego kosztu pozyskania środków.
7. Nietrafionych inwestycji kapitałowych.

W wyniku pogłębionej analizy portfela kredytowego zidentyfikowano podstawowy błąd w szacowaniu rezerw celowych na łączną kwotę 30,7 mln zł. Przy współpracy z biegłym rewidentem Banku w ramach badania sprawozdania finansowego za rok 2017 dokonano korekty wyników Banku z lat 2015-2016 r. które obciążły fundusze własne Banku.

W okresie 2018-2020 r. w wyniku działań naprawczych, przy wsparciu SSOZ BPS, Bank ustabilizował swoją sytuację, wzrosło bezpieczeństwo depozytów klientów a szereg wskaźników uległo poprawie. Jednakże nie osiągnięto wszystkich wskaźników i celów WPN a jego ogólna ocena dokonana przez SSOZ BPS została ustalona na poziomie „nie w pełni realizowany”.

Brak realizacji WPN w obszarze efektywności prowadzonej działalności przełożył się na nieosiągnięcie zakładanego poziomu odbudowy funduszy własnych pierwszej jakości i wskaźników adekwatności. Nie w pełni osiągnięto cele w zakresie redukcji portfela zagrożonego i przez to poziomu wyrezerwowania.

Bank nie spełnił trzech kluczowych wskaźników z Grupowego Planu Naprawy SSOZ BPS, co było przesłanką do wydłużenia działań naprawczych SBR Banku na kolejne lata.

Nieosiągnięcie wszystkich celów założonych w Wewnętrznym Planie Naprawy na lata 2018-2020, wynikało m.in. ze zmiany w otoczeniu makroekonomicznym (z uwagi na COVID-19) oraz istotnego obniżenia stóp procentowych w 2020 roku. Z uwagi na powyższe Zarząd SBR Banku

w maju 2021 roku opracował i przedstawił do akceptacji Zarządowi Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS projekt Wewnętrzny Plan Naprawy na lata 2021-2024, będący kontynuacją dotychczasowych działań naprawczych w nowych makroekonomicznych.

Zarząd Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SSOZ BPS) na posiedzeniu w dniu 16 czerwca 2021 r. podjął Uchwałę Nr 13/06/2021 w sprawie zatwierdzenia „Wewnętrznego Planu Naprawy Spółdzielczego Banku Rozwoju na lata 2021–2024”.

Realizacja założeń nowego Planu naprawy ma zapewnić poprawę sytuacji ekonomiczno - finansowej SBR Banku i w konsekwencji zwiększyć bezpieczeństwo jego funkcjonowania.

Wewnętrzny plan naprawy określa działania i środki pozwalające na dalsze bezpieczne funkcjonowanie Spółdzielczego Banku Rozwoju.

Podstawowymi i najważniejszymi celami opracowanego i realizowanego aktualnie planu działania Banku są:

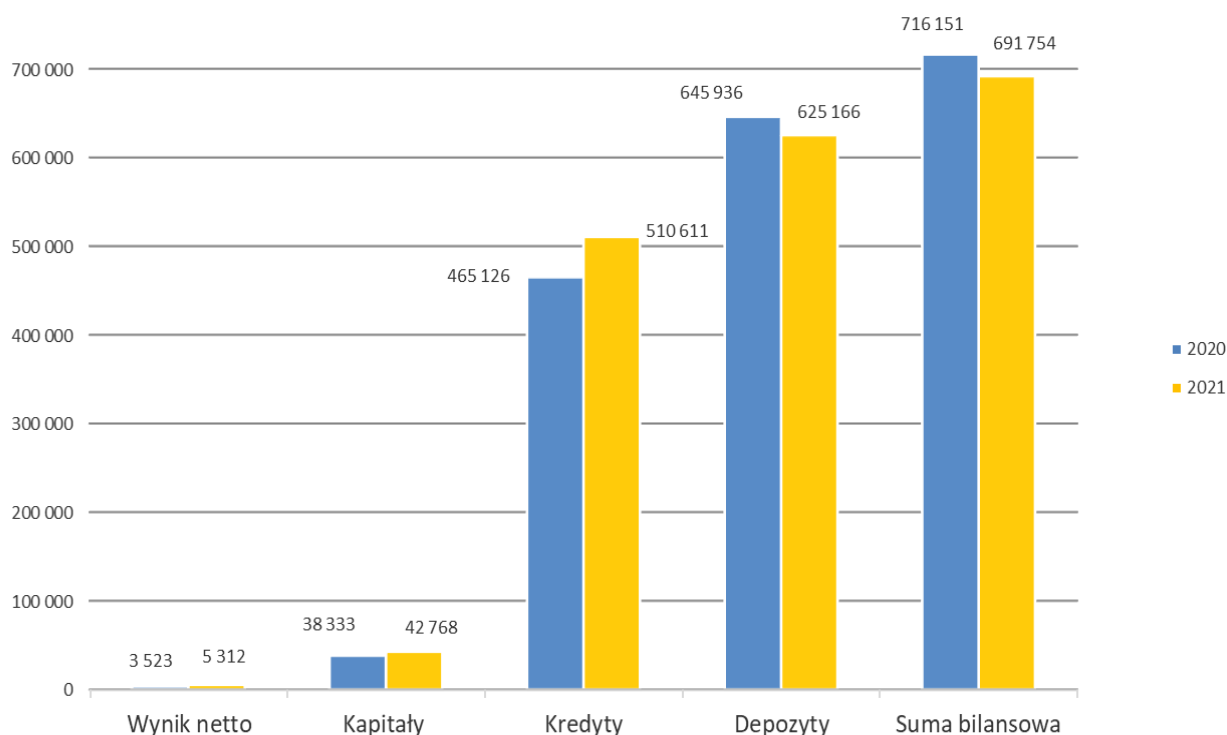
1. Odbudowa rentowności działania, która obniżyła się w wyniku spadku stóp procentowych w 2020 r.
2. Poprawa jakości portfela w kilku obszarach:
  - a) dalsza redukcja ekspozycji niepracujących odsetkowo w wyniku procesów restrukturyzacji i windykacji,
  - b) restrukturyzacja klientów dotkniętych skutkami COVID-19,
  - c) dalsza dywersyfikacja portfela, zwiększenie udziału w portfelu kredytowym ekspozycji detalicznych i rolniczych kosztem ekspozycji firm. Portfel ten będzie bezpieczniejszy i generował będzie mniejsze ryzyko i pracochłonność.
3. Trwała poprawa zarządzania Bankiem.

Realizacja w 2021 roku założeń WPN wymusiła pewne działania, które spowodowały m.in. ograniczenie rozmiarów działalności Banku. Przejawem tej polityki jest m.in. spadek sumy bilansowej, zmniejszenie zatrudnienia oraz zmiana struktury bilansu.

Pod względem rozmiarów działalności, wyrażanych sumą bilansową, SBR Bank znajduje się na 34 pozycji wśród 316 banków zrzeszonych w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz jest drugim bankiem spółdzielczym w województwie podlaskim.

Skalę zmian sumy bilansowej oraz głównych pozycji obrazujących sytuację finansową Banku przedstawia poniższy diagram.

Rozmiar działalności banku - zmiany w 2021 roku w tys. zł.

Suma bilansowa SBR Bank na koniec 2021 roku była niższa w porównaniu do końca 2020 roku o 24 397 tys. zł., tj. o 3,41%, depozyty zmniejszyły się o 20 769 tys. zł., tj. o 3,22%, kredyty (wartość nominalna) wzrosły o 45 484 tys. zł., tj. o 9,78%, kapitały wzrosły o 4 435 tys. zł., tj. o 11,57%, a wynik finansowy netto bieżącego roku był wyższy o 1 789 tys. zł., tj. o 50,77%, w porównaniu do wyniku za 2020 rok.

II. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

1. Stan prawny

Spółdzielczy Bank Rozwoju (dalej „Bank”) posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawy Prawo bankowe, ustawy Prawo spółdzielcze, innych ustaw oraz postanowień Statutu.

Od dnia 28.10.2021 r. obowiązuje tekst jednolity Statutu Banku zawierający zmiany wpisane przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Krajowym Rejestrze Sądowym Rejestrze Przedsiębiorców.

Zmiany Statutu SBR Bank, zostały zatwierdzone Uchwałą nr 2/2021 Zebrania Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Rozwoju z dnia 24 czerwca 2021 roku.

Od 27 marca 2002 roku Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., a od 31 grudnia 2015 roku jest członkiem systemu ochrony instytucjonalnej w ramach Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Członkami Banku są zarówno osoby fizyczne o pełnej zdolności do czynności prawnych jak i osoby prawne.

Wartość statutowa jednego udziału wynosi 270 zł.

Stan funduszu udziałowego na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniósł 6 147 090,00 zł, a liczba członków wynosiła 1623 (w 2021 roku pozyskano 91 nowych udziałowców).

2. Władze Banku

Organami Banku są:

Zgodnie ze Statutem organami Banku są:

- Zebranie Przedstawicieli,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd,
- Zebrania Grup Członkowskich.

Podstawowe funkcje organów Banku określa Statut Banku.

Zebranie Przedstawicieli

Jest najwyższym organem Banku, który wybiera Radę Nadzorczą.

W 2021 roku odbyło się jedno Zebranie Przedstawicieli, które podczas obrad w dniu 24 czerwca podjęło następujące decyzje:

1. zatwierdzono sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju za 2020 rok,
2. zatwierdzono sprawozdanie Zarządu z działalności Spółdzielczego Banku Rozwoju za 2020 rok,
3. zatwierdzono sprawozdanie finansowe Spółdzielczego Banku Rozwoju za 2020 rok, zamykające się sumą bilansową netto: 716 151 237,08 zł oraz zyskiem w wysokości 3 523 229,32 zł,
4. zatwierdzono podział nadwyżki bilansowej za rok 2020 w kwocie 3 523 229,32 zł w sposób następujący:
  - na fundusz zasobowy: 3 458 349,32 zł,
  - na pokrycie straty bilansowej z lat ubiegłych tj. za rok obrotowy od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. w wysokości 64 880,00 zł.
5. udzielono absolutorium wszystkim członkom Zarządu,

6. uchwalono przedłożone przez Zarząd Banku, kierunki rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej Spółdzielczego Banku Rozwoju na 2021 rok, zgodnie z Wewnętrznym Planem Naprawy Spółdzielczego Banku Rozwoju na lata 2021 – 2024,
7. przyjęto informację Zarządu o realizacji wniosków wynikających z przedstawionego protokołu polustracyjnego z działalności Spółdzielczego Banku Rozwoju za okres od 01.09.2017 r. do 30.09.2020 r.,
8. uchwalono „Regulamin działania Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju”,
9. uchwalono zmiany Statutu,
10. oceniono, że Polityka wynagrodzeń sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku,
11. wyrażono zgodę na zbycie nieruchomości stanowiących własność Spółdzielczego Banku Rozwoju oraz na zbycie nieruchomości w przypadku przejęcia na aktywa Banku do zbycia.

Zebranie Przedstawicieli Spółdzielczego Banku Rozwoju, zostało poprzedzone Zebraniem Grup Członkowskich, które odbyły się w dniu 02 czerwca 2021 roku.

Rada Nadzorcza

Sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością Banku.

Zakres kompetencji i obowiązków oraz zasady działania Rady Nadzorczej reguluje Regulamin działania Rady Nadzorczej, uchwalany przez Zebranie Przedstawicieli.

Skład osobowy Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju:

- 1) Cezary Ołdakowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- 2) Dariusz Kostro – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- 3) Eugenia Hanna Porowska – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- 4) Władysław Kostro – członek Rady Nadzorczej,
- 5) Wiesław Brzozowski - członek Rady Nadzorczej,
- 6) Henryk Płoński - członek Rady Nadzorczej,
- 7) Krzysztof Kunicki - członek Rady Nadzorczej,
- 8) Antoni Andrzej Wojno - członek Rady Nadzorczej,
- 9) Waldemar Wyszyński - członek Rady Nadzorczej,

Kadencja Rady Nadzorczej upływa w 2022 roku.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się stosownie do potrzeb. W 2021 roku odbyło się 10 protokołowanych posiedzeń Rady Nadzorczej, na których podjęto 80 Uchwał.

W Banku powołany jest Komitetu Audytu.

Głównym celem działania Komitetu Audytu jest wspomaganie Rady Nadzorczej w sprawowaniu nadzoru nad Bankiem oraz dostarczanie Radzie Nadzorczej informacji i opinii pozwalających sprawnie podjąć właściwe decyzje w zakresie sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

Skład osobowy Komitetu Audytu przedstawia się następująco:

- 1) Cezary Ołdakowski – Przewodniczący,
- 2) Eugenia Hanna Porowska – Członek,
- 3) Waldemar Wyszyński – Członek.

Zarząd Banku

Powołany przez Radę Nadzorczą, kieruje działalnością Banku i reprezentuje go na zewnątrz.

Zakres kompetencji i obowiązków oraz zasady działania Zarządu określa Regulamin Działania Zarządu zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku.

Skład Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju na dzień 31.12.2021r.:

- Tomasz Gromada – Prezes Zarządu
- Dariusz Gąsior – Wiceprezes Zarządu
- Leszek Szafara – Wiceprezes Zarządu

W 2021 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu

Na posiedzeniu dnia 28.01.2021 r. Rada Nadzorcza podjęła następujące decyzje:

1. w związku ze zgodą Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18 stycznia 2021 r., powołała Pana Tomasza Gromadę na stanowisko Prezesa Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju,
2. ustaliła trzyosobowy skład Zarządu, tj. w skład Zarządu SBR Bank, wchodzi trzech członków: Prezes Zarządu, Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych oraz Wiceprezes Zarządu ds. handlowych.
3. przyjęła rezygnację Pana Marka Porowskiego z funkcji Wiceprezesa Zarządu.
4. powierzyła Panu Leszkowi Szafarze, dotychczasowemu Wiceprezesowi Zarządu ds. bezpieczeństwa i administracji, kompetencje Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych.

W związku z powyższym od dnia 28.01.2021 r. skład Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju przedstawia się następująco:

- 1) Tomasz Gromada – Prezes Zarządu
- 2) Dariusz Piotr Gąsior – Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych
- 3) Leszek Szafara - Wiceprezes Zarządu ds. handlowych

Po dacie 31.12.2021 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu.

3. Struktura organizacyjna Banku

Bank posiada sformalizowaną wewnętrzną organizację. Zorganizowanymi częściami składowymi Banku są jednostki i komórki organizacyjne.

Jednostkami organizacyjnymi Banku są:

- 1) Centrala;
- 2) Oddziały.

Komórkami organizacyjnymi są:

- 1) w Centrali – zespoły, stanowiska pracy;
- 2) w Oddziałach – punkty obsługi klienta, stanowiska pracy.

Poszczególnymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi kierują:

- 1) Oddziałami – Dyrektorzy Oddziałów;
- 2) Zespołami – Dyrektorzy/Kierownicy lub osoby wyznaczone przez Zarząd.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania (zmiana obowiązująca od dnia 19.03.2022 r.) komórkami organizacyjnymi Centrali są:

- Główny Księgowy,
- Zespół Rachunkowości,
- Zespół Administracji Kredytów i Rachunków,
- Zespół Sprawozdawczości, Analiz i Ryzyk,
- Zespół Obsługi Informatycznej,
- Zespół Wierzytelności Trudnych,
- Zespół Analityków Kredytowych,
- Zespół Organizacji i Zarządzania,
- Zespół Administracji i Obsługi Kadr,
- Zespół Wsparcia Sprzedaży,
- Stanowisko Obsługi Prawnej,
- Stanowisko Zgodności,
- Stanowisko Kontroli Wewnętrznej,
- Stanowisko Bezpieczeństwa Informacji,
- Stanowisko BHP.

Oddziały Banku są jednostkami organizacyjnymi, odpowiedzialnymi za działalność sprzedażową, prowadzoną na terenie swojego obszaru działania, wykonującymi czynności bankowe określone w Regulaminie organizacyjnym i Statucie Banku. Komórkami organizacyjnymi Oddziałów są Punkty Obsługi Klienta. Oddziałami kierują Dyrektorzy Oddziałów, natomiast nadzór nad Oddziałami sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. handlowych.

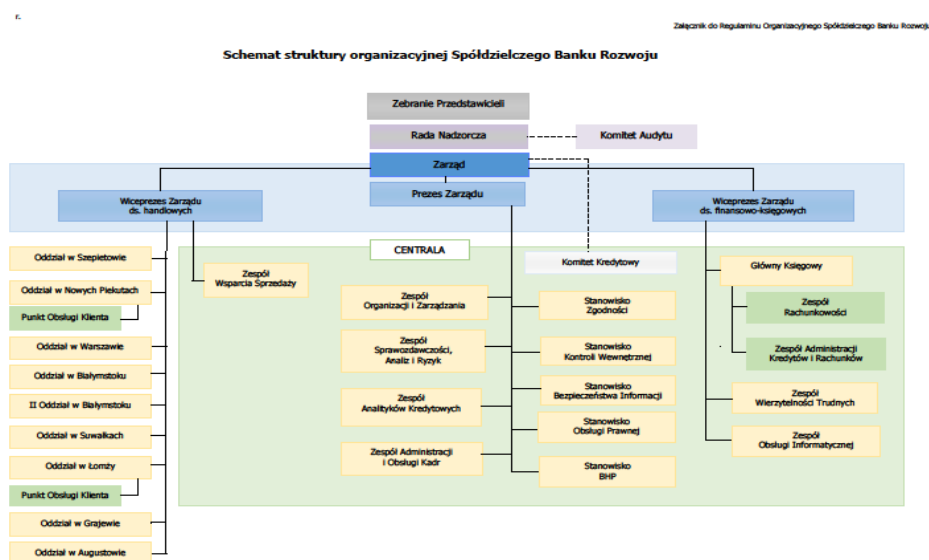

Zadania poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych oraz zasady ich współpracy i zależności określa „Regulamin organizacyjny Spółdzielczego Banku Rozwoju”.

W Banku jako organ opiniodawczo - doradczy działa Komitet Kredytowy. Zasady działania i kompetencje Komitetu Kredytowego określa odrębny regulamin.

Członkowie Zarządu odpowiadają za wyznaczony obszar działalności Banku, zgodnie z wewnętrznym podziałem kompetencji, określonym w „Regulaminie działania Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju”.

Graficzne odzwierciedlenie struktury organizacyjnej przedstawia poniższy schemat.

Członkowie Zarządu odpowiadają za wyznaczony obszar działalności Banku, zgodnie z wewnętrznym podziałem określonym w „Regulaminie działania Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju”.

4. Sieć placówek Banku

Siec placówek Banku tworzą Oddziały i Punkty Obsługi Klienta.

Na koniec 2021 r. Bank prowadził działalność w dziesięciu Oddziałach zlokalizowanych w Szepietowie, Nowych Piekutach, Białymstoku, Łomży, Warszawie, Suwałkach, Grajewie oraz w Augustowie oraz w dwóch Punktach Obsługi Klienta działających przy Oddziałach w Nowych Piekutach i Łomży. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba placówek sprzedażowych Banku zmniejszyła się o dwie.

W wyniku reorganizacji sieci placówek w 2021 roku dokonano następujących zmian:

- z dniem 01.06.2021 r. zakończył działalność Punkt Obsługi Klienta, zlokalizowany w Białymstoku przy ul. Wiewiórczej 64. Zadania zamkniętej placówki zostały przejęte przez macierzysty oddział tj. Oddział SBR Bank w Białymstoku.
- z dniem 03.07.2021 r. zakończył działalność Oddział w Ostrołęce – obsługę klientów przejął Oddział w Łomży.

Po dniu 31.12.2021 r. podjęto decyzję o zamknięciu z dniem 18.03.2022 r. III Oddziału SBR Bank w Białymstoku, mającego siedzibę przy ul. A. Mickiewicza 39 lok. 3. Obsługa klientów została przeniesiona do dwóch pozostałych Oddziałów SBR Bank działających w Białymstoku.

Geograficzne rozmieszczenie sieci placówek Banku.

5. Zatrudnienie

Na 31.12.2021 roku Bank zatrudniał 123 osoby.

Stan zatrudnienia w 2021 roku zmniejszył się o 23 osoby co było związane z jednej strony ze zmianami w sieci placówek oraz ze zmianami w organizacji i zadaniami centrali Banku.

6. Rozwój technologii informatycznej

W ubiegłym roku Bank kontynuował działania mające na celu maksymalizację wykorzystania zasobów infrastrukturalnych oraz wdrożenia nowych innowacyjnych technologii.

Do wdrożonych w poprzednich latach takich rozwiązań i usług jak:

- trwały nośnik w oparciu o blockchain,
- „mojeID” – narzędzie, które służy do zdalnego potwierdzenia tożsamości w komercyjnych i publicznych usługach on-line przez bankowość internetową SBR Bank,
- „mojeID” wraz z Profilem Zaufanym, który jest metodą potwierdzenia tożsamości w systemach elektronicznej administracji.
- Usługa BLIK dostępna w aplikacji mobilnej BS PAY dla klientów banku z grupy BPS S.A oraz udostępnił nowoczesne metody płatności: Apple Pay, Garmin Pay, Fitbit Pay.

W 2021 roku Spółdzielczy Bank Rozwoju udostępnił usługę E-kantor.

Usługa dedykowana posiadaczom rachunku złotowego i walutowego w SBR Bank, którzy korzystają z usług Banku za pośrednictwem bankowości internetowej. E-kantor umożliwia natychmiastową wymianę walut a także złożenie zlecenia wymiany waluty po oznaczonym kursie z datą ważności. E-Kantor umożliwia również dokonywanie transakcji wymiany walut w trybie całodobowym a sam interfejs dla klienta jest dostępny w 6 językach m.in. angielskim, niemieckim, rosyjskim czy ukraińskim.

Zarząd Spółdzielczego Banku Rozwoju promuje nowoczesne rozwiązania informatyczne wspomagające obsługę klientów.

III. SYTUACJA FINANSOWA BANKU

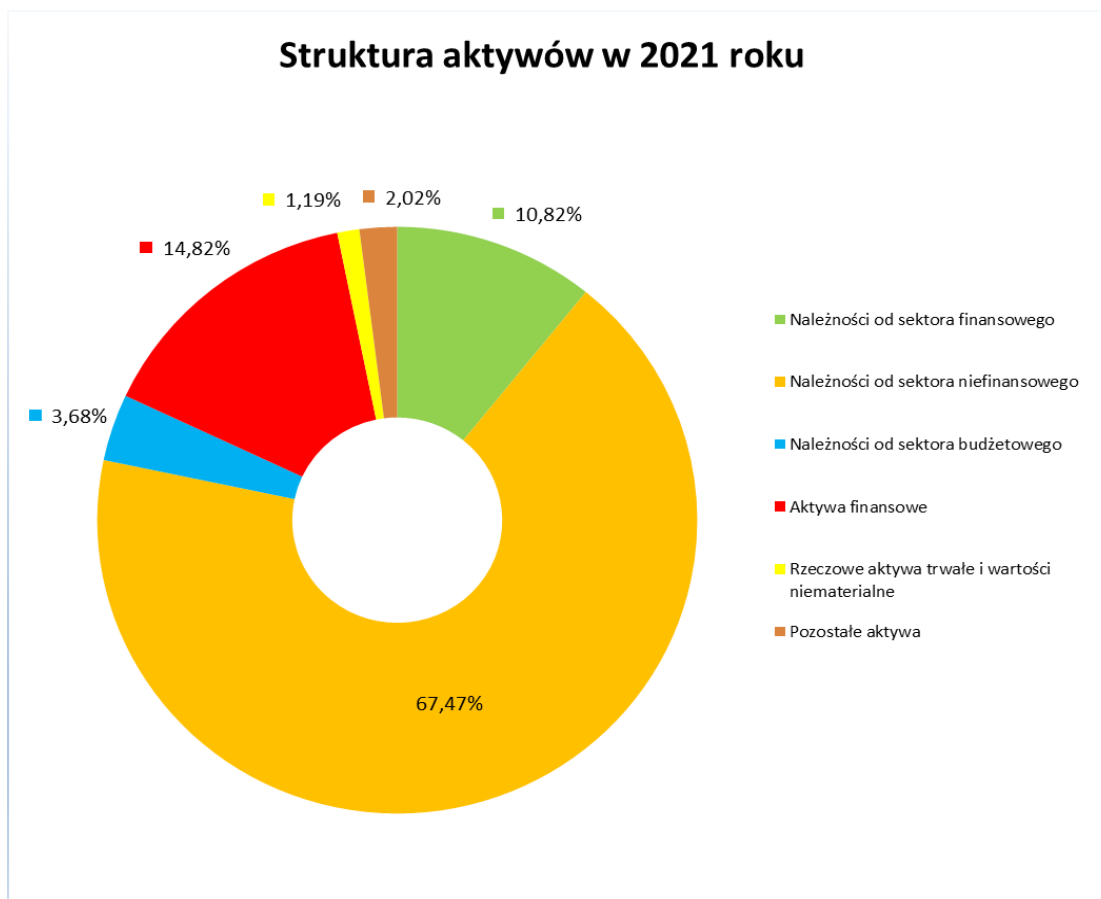
1. AKTYWA BANKU

Gromadzone systematycznie środki wykorzystywane były na różne kierunki działalności.

- Najistotniejszą pozycję aktywów stanowią należności od klientów 567 024,73 tys. zł. (81,97% aktywów), ich udział wzrósł w 2021 roku o 7,53 p.p. tj. o kwotę o 33 894,19 tys. zł. w tym:
  - ✓ należności od sektora finansowego w kwocie 74 854,16 tys. zł., które stanowią 10,82% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (-)16 350,95 tys. zł., tj. o (-)17,93%,
  - ✓ należności od sektora niefinansowego w kwocie 466 700,90 tys. zł., które stanowią 67,47% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (+)52 964,60 tys. zł., tj. o 12,80%,
  - ✓ natomiast należności od sektora budżetowego w kwocie 25 469,67 tys. zł., które stanowią 3,68% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (-)2 719,45 tys. zł., tj. o (-)9,65%.
- Aktywa finansowe w kwocie 102 523,04 tys. zł. (w tym 49 235,52 tys. zł. bony pieniężne NBP), stanowią 14,82% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (-)53 974,17 tys. zł., tj. o (-)34,49%.
- Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w kwocie 8 240,81 tys. zł., stanowią 1,19% aktywów, ze zmianą rok do roku w kwocie (-)765,27 tys. zł., tj. o (-)8,50%.

- Udział pozostałych aktywów (tj. kasa oraz pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe) w strukturze aktywów wyniósł 2,02% aktywów, (kwota łącznie 13 965,36 tys. zł.), ze zmianą rok do roku w kwocie (-)3 552,04 tys. zł., tj. o (-)20,28%.

Strukturę aktywów obrazuje poniższy diagram.

Udzielanie kredytów jest główną działalnością Banku, najbardziej dochodową, jednakże obarczoną najwyższym ryzykiem.

W swojej ofercie Bank posiada różnorodne produkty dla przedsiębiorców i rolników (kredyty inwestycyjne, obrotowe, płatnicze, w rachunkach bieżących, preferencyjne). Bank oferował również kredyty i pożyczki dla osób prywatnych na cele konsumpcyjne i mieszkaniowe.

Źródłem finansowania działalności kredytowej były zgromadzone depozyty i środki pozyskane z Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

Struktura kredytów

W 2021 roku w wyniku reorganizacji sieci placówek - przede wszystkim na obszarze miast – nastąpiła zmiana podmiotowej struktury kredytowania.

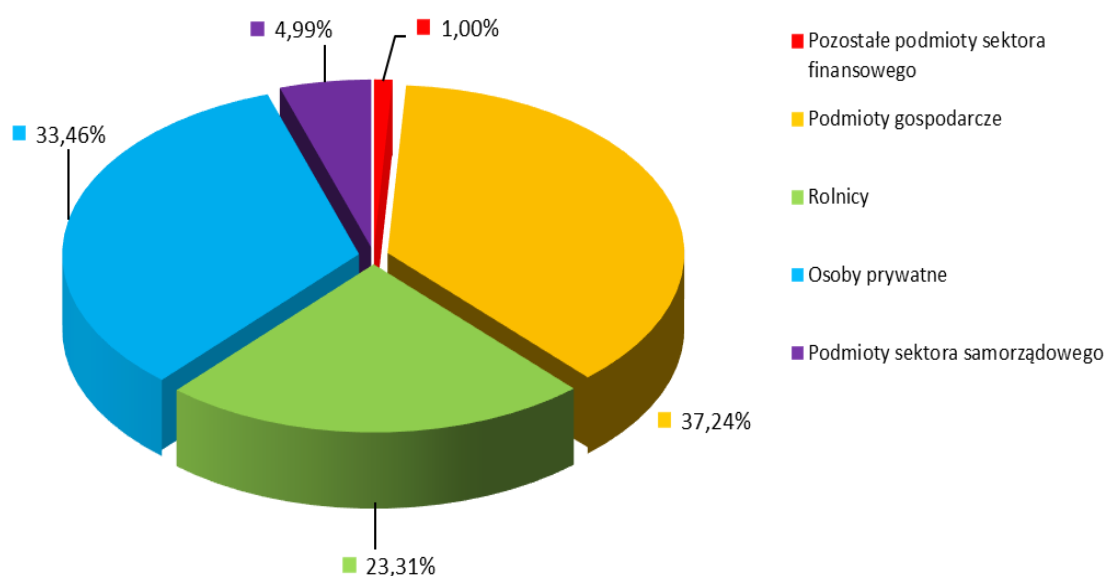
Rodzaj podmiotu	Zaangażowanie kredytowe (w tys.zł.)		Zmiana zaangażowania	Dynamika	Struktura - % obliiga	
	2020-12-31	2021-12-31			2020-12-31	2021-12-31
Pozostałe podmioty sektora finansowego	5 476	5 091	-385	-7,03%	1,18%	1,00%
Podmioty gospodarcze	217 416	190 145	-27 271	-12,54%	46,74%	37,24%
Rolnicy	121 301	119 047	-2 254	-1,86%	26,08%	23,31%
Osoby prywatne	92 710	170 829	78 119	84,26%	19,93%	33,46%
Podmioty sektora samorządowego	28 224	25 499	-2 725	-9,66%	6,07%	4,99%
SUMA	465 126	510 611	45 484	9,78%	100,00%	100,00%

Na przestrzeni 2021 roku główne zmiany w strukturze kredytów to: wzrósł udział kredytów osób prywatnych z 19,93% do 33,46% tj. o 13,52p.p. oraz zmniejszenie udziału pozostałych grup klientów w tym głównie kredytów podmiotów gospodarczych z 46,74% do 37,24% tj. o 9,5 p.p.

Zmiana struktury podmiotowej portfela kredytowego jest wynikiem zmiany Strategii Banku oraz realizacji Wewnętrznego planu naprawy, który zakłada większą dywersyfikację portfela i wzrost kredytów osób fizycznych głównie hipotecznych.

Strukturę podmiotową portfela kredytowego na koniec grudnia 2021 roku obrazuje poniższy diagram.

Struktura podmiotowa kredytów w 2021 roku

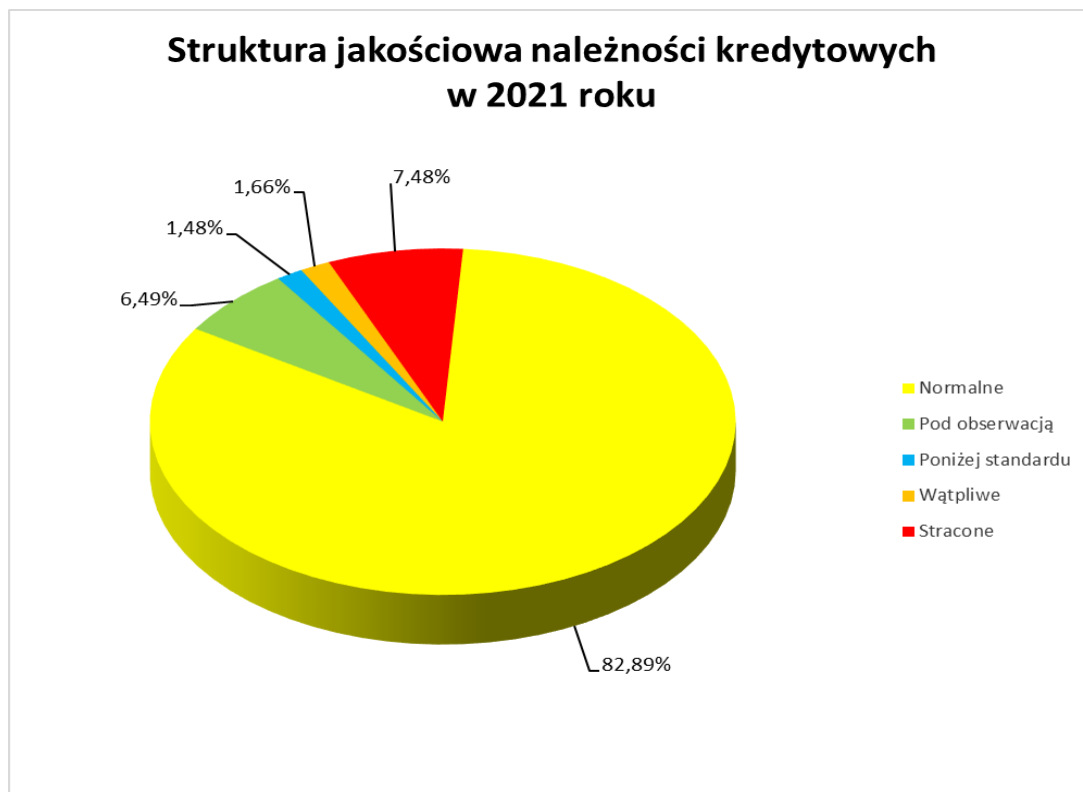
Stan i jakość portfela kredytowego na koniec 2021 roku (w wartości nominalnej) przedstawia następujące zestawienie.

Kategoria	Zaangażowanie kredytowe (w tys.zł.)		Zmiana zaangażowania	Dynamika	Struktura - % obliża	
	2020-12-31	2021-12-31			2020-12-31	2021-12-31
Obligo kredytowe razem	465 126	510 611	45 484	9,78%	100,00%	100,00%
Normalne	343 105	423 263	80 158	23,36%	73,77%	82,89%
Pod obserwacją	53 830	33 127	-20 703	-38,46%	11,57%	6,49%
Zagrożone razem	68 192	54 220	-13 971	-20,49%	14,66%	10,62%
Poniżej standardu	8 151	7 534	-617	-7,57%	1,75%	1,48%
Wątpliwe	8 472	8 491	19	0,22%	1,82%	1,66%
Stracone	51 568	38 195	-13 373	-25,93%	11,09%	7,48%

W strukturze jakościowej kredytów Bank znacząco poprawił swoje wskaźniki w 2021 roku. Główna zmiana to systematyczny wzrost portfela „dobrych” kredytów oraz istotny spadek kredytów zagrożonych o pon. 20% co przełożyło się na poprawę jakości portfela kredytowego o 4,04 p.p.

W ujęciu wartościowym grupa kredytów zagrożonych zmniejszyła się o 13.971 tys.zł., w tym kredyty w sytuacji straconej zmniejszyły się o 13.373 tys.zł. tj. o 25,93%.

Strukturę jakości należności kredytowych przedstawia poniższy diagram.

2. PASYWA BANKU

Główną pozycję pasywów stanowią zobowiązania, które stanowią 93,82% pasywów, natomiast kapitały to 6,18% pasywów Banku (wzrost o 11,57%) a w strukturze o 0,83p.p.

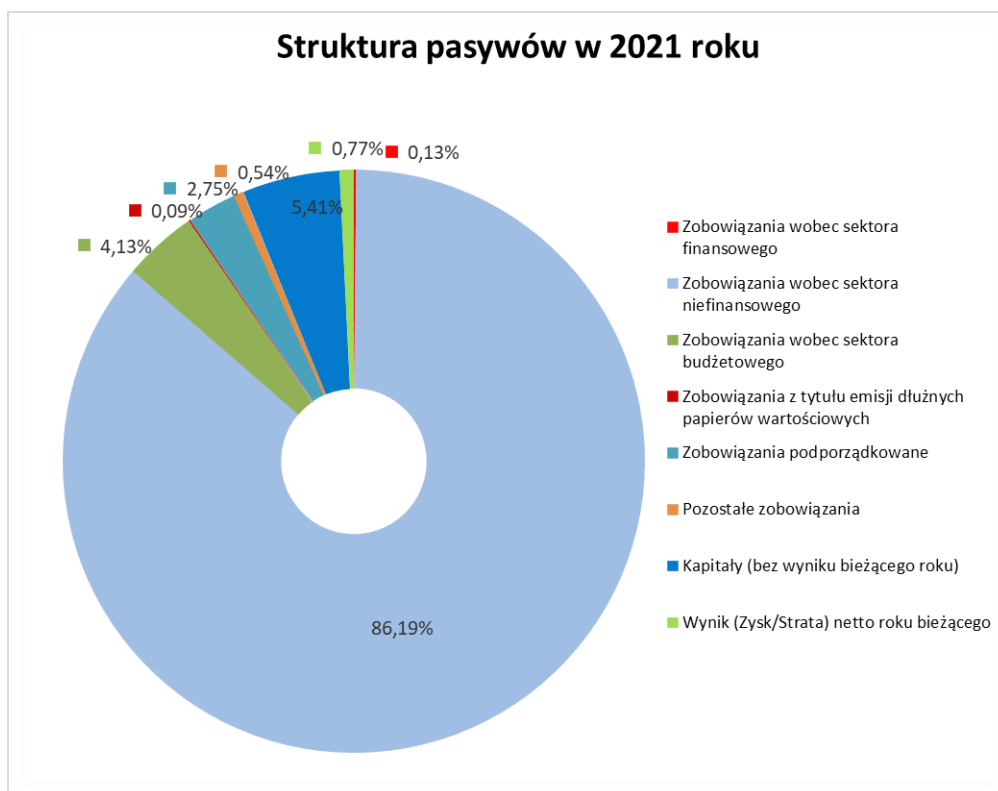
Dominującą pozycję w zobowiązań stanowią zobowiązania wobec sektora niefinansowego, których udział w strukturze pasywów zmniejszył się w 2021 roku o 1,89p.p.

Największy wzrost w strukturze pasywów nastąpił w pozycji zobowiązania wobec sektora budżetowego o 2,15p.p.

Największy spadek w strukturze pasywów nastąpił w pozycji zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych o -1,02%.

Pozostałe zmiany struktury są niewielkie.

Strukturę pasywów w 2021 roku obrazuje poniższy diagram.

Najistotniejszą pozycją zobowiązań Banku stanowią depozyty.

Stan i struktura podmiotowa depozytów w 2021 roku

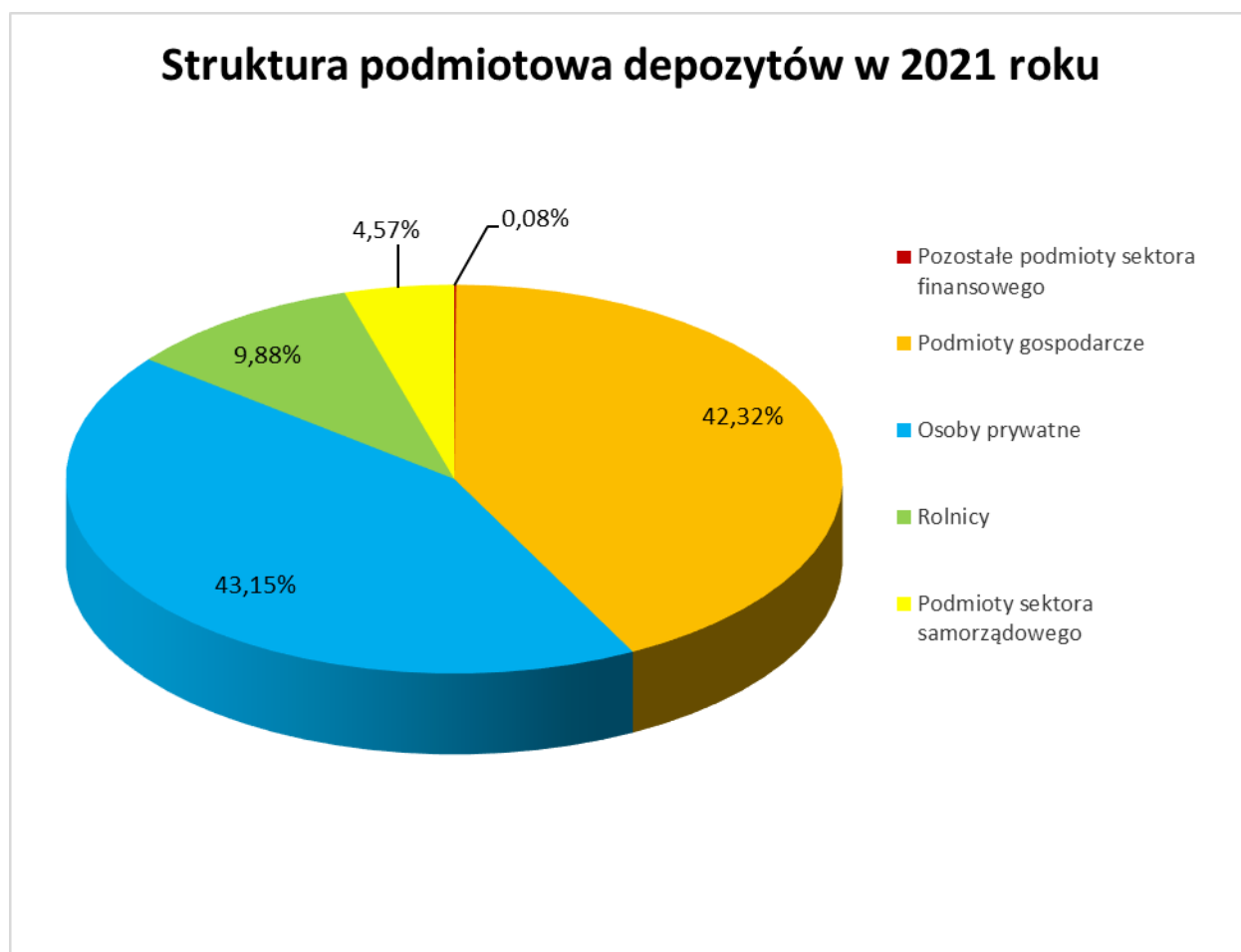
Rodzaj podmiotu	Stan depozytów (w tys.zł.)		Zmiana	Dynamika	Struktura - w %	
	2020-12-31	2021-12-31			2020-12-31	2021-12-31
Pozostałe podmioty sektora finansowego	1 188	488	-700	-58,89%	0,18%	0,08%
Podmioty gospodarcze	272 159	264 583	-7 575	-2,78%	42,13%	42,32%
Osoby prywatne	310 417	269 772	-40 645	-13,09%	48,06%	43,15%
Rolnicy	48 009	61 766	13 757	28,66%	7,43%	9,88%
Podmioty sektora samorządowego	14 163	28 556	14 393	101,63%	2,19%	4,57%
SUMA DEPOZYTÓW	645 936	625 166	-20 769	-3,22%	100,00%	100,00%

Na przestrzeni 2021 roku główne zmiany w strukturze depozytów to: wzrost udziału depozytów rolników o 2,45 p.p. i podmiotów sektora samorządowego o 2,38p.p. oraz zmniejszenie udziału osób prywatnych o 4,90 p.p., które nadal jeszcze stanowią największą grupę depozytów.

Łącznie stan depozytów (bez odsetek) w 2021 roku zmniejszyły się o 20 769 tys. zł., tj. o 3,22%.

Strukturę podmiotową depozytów na koniec grudnia 2021 roku obrazuje poniższy diagram.

Spadek depozytów osób fizycznych jest podyktowany w głównej mierze niskimi stopami procentowymi, które utrzymują się od II połowy 2020 roku.

3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Przychody

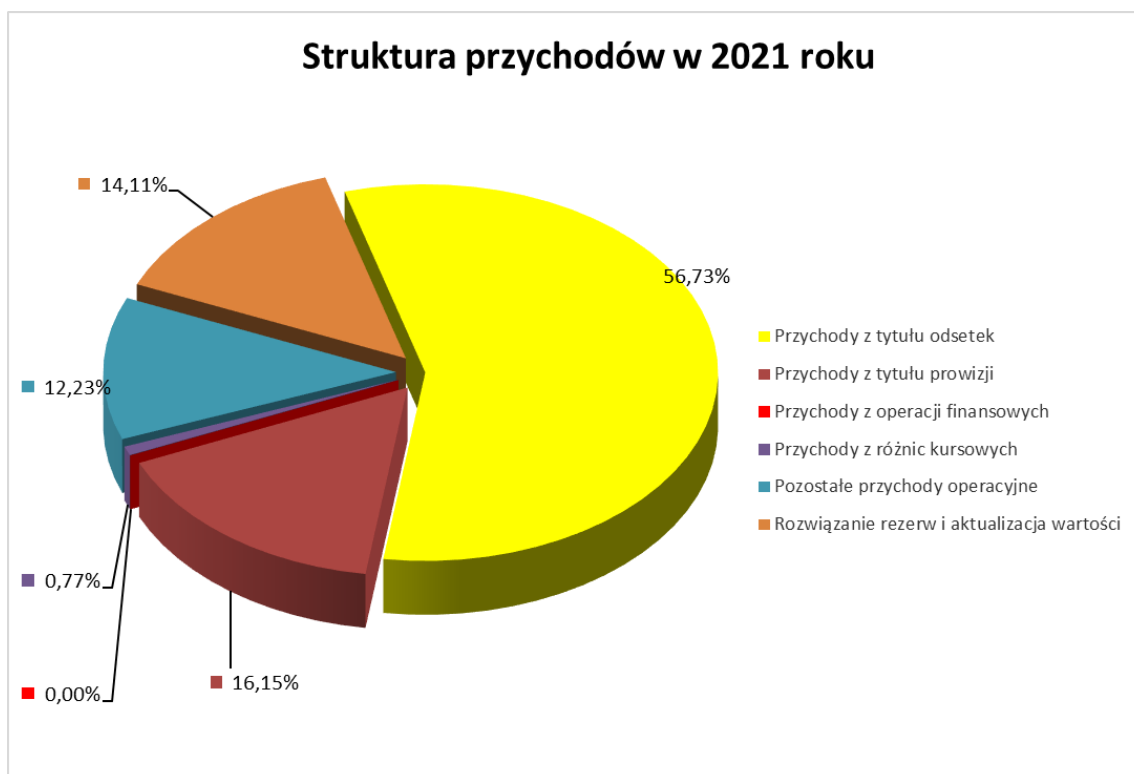
W 2021 roku przychody Banku wyniosły 31 112,50 tys. zł i były niższe w porównaniu z 2020 rokiem o 679,13 tys. zł, tj. o 2,14%.

Główne pozycje przychodów to:

- przychody z tytułu odsetek, w kwocie 17 651,42 tys. zł, i były niższe w porównaniu do 2020 roku o 2 249,49 tys. zł, tj. o 11,30%,
- przychody z tytułu prowizji w kwocie 5 024,28 tys. zł, i były wyższe w porównaniu do 2020 roku o 969,82 tys. zł, tj. o 23,92%,

- przychody z rozwiązania rezerw i aktualizacji wartości w kwocie 4 391,03 tys. zł, i były niższe w porównaniu z 2020 rokiem o 310,02 tys. zł, tj. o 6,59%,
- pozostałe przychody operacyjne w kwocie 3 805,83 tys. zł, i były wyższe w porównaniu z 2020 rokiem o 1 596,60 tys. zł, tj. o 72,27%,
- w 2021 roku Bank nie osiągnął żadnych przychodów z operacji finansowych.

Strukturę przychodów zobrazowano na poniższym diagramie.

Z powyższych danych wynika, iż najistotniejszą pozycją przychodów stanowią odsetki, których udział w strukturze przychodów Banku zmniejszył się o 5,86 p.p.

Udział pozostałych przychodów operacyjnych w 2021 roku wzrósł o 5,28 p.p., a udział przychodów z tytułu prowizji wzrósł o 3,4 p.p.

Koszty

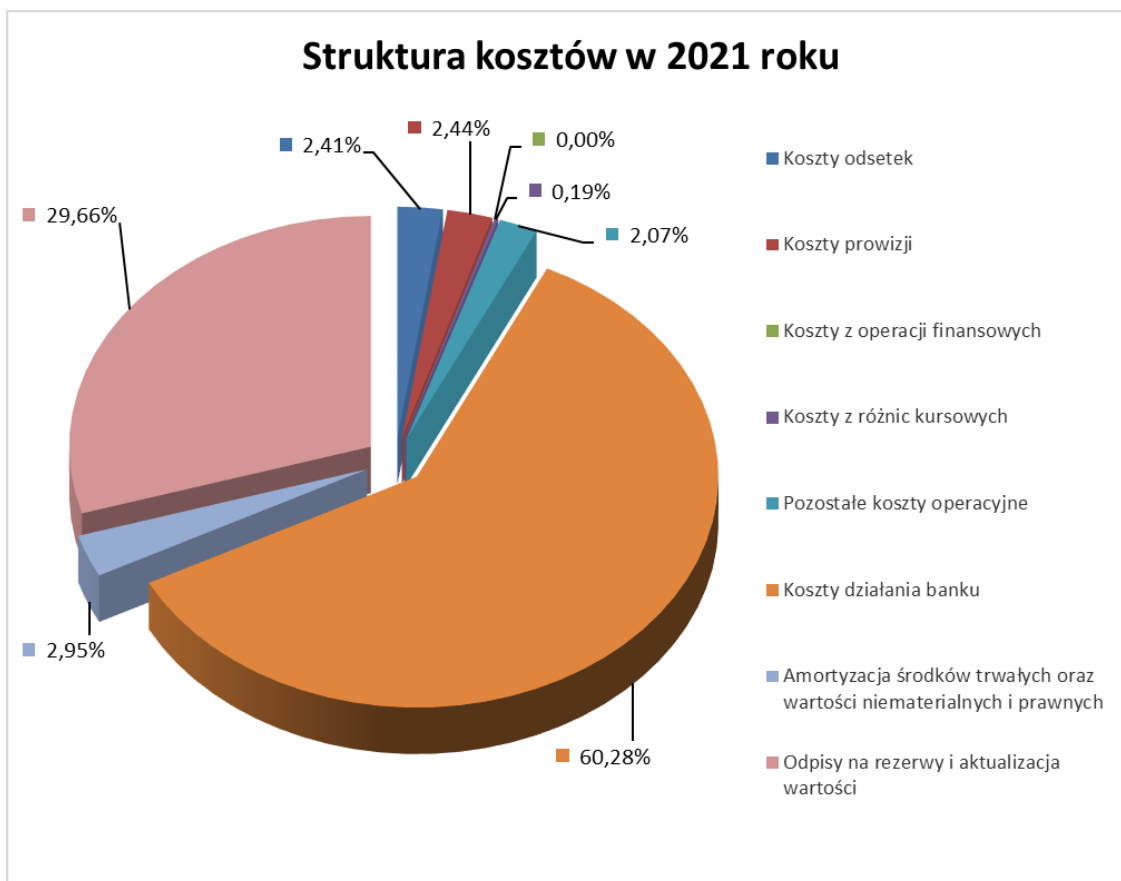
W 2021 roku koszty Banku wyniosły łącznie 23 361,80 tys. zł. i były niższe w porównaniu z 2020 rokiem o 3 921,17 tys. zł, tj. o 14,37%.

Główną pozycją kosztów są koszty działania w wysokości 14 081,97 tys. zł, i były niższe w porównaniu z 2020 rokiem o 1 034,33 tys. zł, tj. o 6,84%,

- kosztów z tytułu odpisów na rezerwy i aktualizacji wartości w wysokości 6 929,04 tys. zł, i były niższe w porównaniu z 2020 rokiem o 172,83 tys. zł, tj. o 2,43%,

- koszty odsetkowe wyniosły tylko 563,78 tys. zł, i były niższe w porównaniu z 2020 rokiem o 3.027,12 tys. zł, tj. o 84,30% a ich wartość była niższa od kosztów amortyzacji, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów prowizji.

Strukturę kosztów przedstawia poniższy diagram.

Z powyższych danych wynika, iż główną pozycją kosztów stanowią koszty działania, których udział w strukturze kosztów wzrósł w 2021 roku o 4,87 p.p., a udział kosztów rezerw wzrósł 3,63 p.p., natomiast udział kosztów odsetkowych zmniejszył się w 2021 roku aż o 10,75 p.p. w strukturze kosztów Banku.

4. FUNDUSZE BANKU

Wysokość funduszy własnych oraz współczynników kapitałowych na 31.12.2021 roku przedstawia tabela.

FUNDUSZE WŁASNE	wykonanie	wykonanie	zmiana	Plan	odchylenie od planu	
	2020-12-31	2021-12-31	r/r	2021-12-31	2021r	w %
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	59 944	52 774	-7 170	54 082	-1 308	-2,42%
Kapitał Tier 1	35 844	37 289	1 446	38 597	-1 308	-3,39%
Kapitał podstawowy CET1	34 444	37 289	2 846	38 597	-1 308	-3,39%
w tym fundusz udziałowy	5 782	6 081	299	5 971	110	1,84%
w tym fundusz zasobowy	28 556	32 019	3 464	32 015	4	0,01%
Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	1 400	0	-1 400	0	0	X
Kapitał Tier 2	24 101	15 485	-8 616	15 485	0	0,00%
WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	Wartość w tys. zł.	Wartość w tys. zł.		44 561		
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	353 674	377 764	24 090	364 306	13 458	3,69%
Całkowita kwota ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego	304 854	332 105	27 251	318 648	13 458	4,22%
Całkowita kwota ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu ryzyka operacyjnego	48 820	45 658	-3 161	45 658	0	0,00%
WSPÓLCZYNNIK KAPITAŁOWY	Wartość procentowa	Wartość procentowa z dwoma miejscami po przecinku		Wartość procentowa z dwoma miejscami po przecinku	X	X
Współczynnik kapitałowy CET1 - min. 4,5% + bufor	9,74%	9,87%	0,13	10,60%	-0,72	X
Współczynnik kapitałowy T1 - min. 6% + bufor	10,13%	9,87%	-0,26	10,60%	-0,72	X
Całkowity współczynnik kapitałowy - min. 8% + bufor	16,95%	13,97%	-2,98	14,85%	-0,87	X

Sposób ustalania funduszy własnych banku określa Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

W rachunku oceny adekwatności kapitałowej na dzień 31.12.2021r. Bank stosował zasady wynikające zarówno z przepisów unijnych, jak i obowiązujących w tym zakresie przepisów krajowych, przy uwzględnieniu wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego.

Zmiany statutu dokonane w 2018 roku poprzez dostosowanie jego zapisów do wymogów prawnych w zakresie udziałów członkowskich pozwoliło zaliczyć za zgodą UKNF opłacony fundusz udziałowy do kapitałów podstawowych.

W 2021 r. Bank pozyskał 671 nowych udziałów członkowskich, z których 476 sztuk udziałów członkowskich w łącznej kwocie 128.520,00 zł, wniesione do 30.11.2021r. po wcześniejszym zgłoszeniu do KNF zostało zaliczonych do kapitału podstawowego Tier I.

W październiku 2021 roku zostały zarejestrowane w KRS zmiany w Statucie Banku, które podwyższyły wartości jednego udziału z 262 zł. do 270 zł. - co było warunkiem do podziału pozostałej części nadwyżki bilansowej za 2019 rok w kwocie 216 tys.zł. w formie oprocentowania udziałów (dopisanie do wartości udziału kwoty 8 zł.). Pozwoliło to w efekcie na zwiększenie kapitału podstawowego Tier I ca. 177 tys.zł.

Istotne zmiany wysokości funduszy własnych, które zaszły w 2021 roku to:

- wzrost funduszu udziałowego w wyniku przeznaczenia części nadwyżki bilansowej za 2019 rok na oprocentowanie udziałów z przeznaczeniem na wzrost ich wartości, w łącznej kwocie 176 688,00 zł.,
- wzrost funduszu udziałowego w wyniku pozyskania nowych udziałowców i wpłaty dodatkowych przez dotychczasowych udziałowców – łącznie w kwocie 127.996 zł.,
- wzrost kapitału podstawowego Tier1 w wyniku przeznaczenia nadwyżki bilansowej za 2020 rok na fundusz zasobowy w kwocie 3 458 349,32 zł.,
- spadek kapitału Tier2 co związane jest z „amortyzacją” zobowiązań podporządkowanych (pożyczki) oraz przedterminowym wykupem obligacji podporządkowanych zaliczanych do funduszy Banku za zgodą KNF.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej dotyczącej wysokości współczynników kapitałowych. Niemniej jednak Bank nie osiągnął celów w zakresie wskaźników kapitałowych określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy na koniec 2021 roku .

5. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE BANKU I REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO ZA 2021 ROK

Realizacja założeń planu na 2021 rok w większości kategorii przebiegła zgodnie z planem. Występujące odchylenia nie powodują istotnych zmian w sytuacji Banku. Na koniec 2021 roku zakładany poziom sumy bilansowej był nieznacznie niższy (o 1,29%), głównie z uwagi na niższe stany depozytów, co po stronie aktywów miało swoje odzwierciedlenie w niższych stanach aktywów finansowych tj. bonów NBP. Wynik finansowy netto na koniec 2021 roku był znacznie wyższy (o ponad 40%) od zakładanego w planie.

<i>Pozycje bilansowe</i>	<i>Stan na 31-12-2020 r. (w tys. zł.)</i>	<i>Założenia programu naprawy na 31-12-2021 r. (w tys. zł.)</i>	<i>Stan na 31-12-2021 r. (w tys. zł.)</i>	<i>Dynamika (w %)</i>	<i>Realizacja programu (w %)</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>(4/2)</i>	<i>(4/3)</i>
Aktywa, w tym:					
<i>Należności od sektora finansowego brutto</i>	96 681	85 708	79 945	82,69%	93,3%
<i>Należności od sektora niefinansowego brutto</i>	433 367	463 184	479 738	110,70%	103,57%
<i>Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych brutto</i>	28 189	27 330	25 471	90,36%	93,20%
<i>Papiery wartościowe</i>	156 497	122 564	102 523	65,51%	83,65%
Pasywa, w tym:					
<i>Zobowiązania wobec sektora finansowego brutto</i>	1 345	1 000	879	65,37%	87,94%
<i>Zobowiązania wobec sektora niefinansowego brutto</i>	630 752	615 800	596 210	94,52%	96,82%
<i>Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych brutto</i>	14 163	17 000	28 557	201,63%	167,98%
<i>Kapitały</i>	38 329	42 498	42 791	111,64%	100,69%
<i>Wynik roku bieżącego</i>	3 523	3 809	5 341	151,60%	140,23%
Suma bilansowa	716 147	700 737	691 728	96,59%	98,71%
Zysk/niepokryta strata z lat ubiegłych	152	0	0	0,00%	X
Fundusze własne	59 944	54 082	52 774	88,04%	97,58%

Wyższy poziom wyniku netto to efekt głównie wyższych przychodów odsetkowych spowodowanych trzykrotną podwyżką stóp procentowych NBP w IV kwartale 2021 roku.

Podstawowe wielkości osiągnięte przez Bank w 2021 r. w stosunku do założeń planu

Lp.	Obszar oceny wskaźnikowej	Wykonanie	Wykonanie	Zmiana	Plan	odchylenia od planu
		31-12-2020	31-12-2021	2021/2020	31-12-2021	31-12-2021
Adekwatność kapitałowa						
1	Łączny współczynnik kapitałowy	16,95%	13,97%	-2,98	14,85%	-0,87
2	Współczynnik kapitału Tier 1	10,13%	9,87%	-0,26	10,60%	-0,72
3	Wskaźnik dźwigni finansowej	4,84%	5,14%	0,30	5,30%	0,16
Jakość aktywów						
4	Wskaźnik jakości kredytów (RWEF)	15,62%	11,20%	-4,43	12,06%	0,86
5	Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi (RWEF)	33,95%	31,72%	-2,22	33,20%	-1,47
Efektywność						
6	ROA netto	0,51%	0,77%	0,27	0,54%	0,23
7	ROE netto	5,95%	9,32%	3,36	6,48%	2,84
8	C/I	69,35%	58,61%	-10,74	67,04%	8,43
Płynność						
9	LCR	283%	210%	-72,61	247%	-36,21
10	NSFR	134%	132%	-2,58	115%	16,95
Pozostałe						
11	Rozpiętość odsetkowa	2,74%	2,92%	0,18	2,75%	0,17
12	Aktywa na zatrudnionego (w tys. zł)	4 839	5 624	785	5 561	62

Bank zrealizował założenia planu w zakresie poprawy jakości portfela kredytowego.

Pomimo znacznej poprawy jakości portfela kredytowego Bank nie zrealizował założeń planu w zakresie poziom wyrezerwowania należności zagrożonych, który utrzymuje się powyżej minimalnego limitu obowiązującego w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. To cel do realizacji na kolejny okres.

Płynność finansowa utrzymuje się na prawidłowym poziomie.

Efektywność działania mierzona wskaźnikiem C/I na dobrym poziomie. jest zadawalająca.

Cele z obszaru adekwatności są realizowane z opóźnieniem. Znaczny spadek współczynników kapitałowych w 2021 roku to efekt przedterminowego (ale zakładanego w planie) wykupu obligacji podporządkowanych (w kwocie 7 mln zł.) zaliczanych do funduszy Banku za zgodą KNF. Bank nie osiągnął zakładanych wielkości współczynników kapitałowych z uwagi na niższe wyceny portfela instrumentów finansowych, których wycena odnoszona jest na fundusz z aktualizacji wyceny oraz wyższą wartość ekspozycji na ryzyko (szybszy wzrost kredytów). Pomimo tego Bank utrzymuje wskaźniki kapitałowe powyżej minimalnych norm nadzorczych.

IV. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU

System zarządzania ryzykiem w SBR Bank zorganizowany jest w sposób zapewniający ciągły, efektywny i kompleksowy proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania, raportowania i kontroli ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka. Określa on w szczególności zakres kompetencji i odpowiedzialności uczestników tego procesu, z uwzględnieniem rozdzielenia funkcji podejmowania ryzyka, tj. operacyjnej działalności rynkowej od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli.

Bank zarządza poszczególnymi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka występującymi w jego działalności w oparciu o zatwierdzone przez Radę Nadzorczą strategie oraz polityki, jak również przyjęte przez Zarząd Banku wewnętrzne instrukcje regulujące zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Obowiązujące procedury podlegają okresowej weryfikacji, stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych (w tym nadzorczych) i wewnętrznych, funkcjonowania Banku.

Bank w swojej działalności narażony jest na różnego rodzaju ryzyka, a najważniejszym z nich jest ryzyko kredytowe.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Banku kształtuje się na podwyższonym poziomie. Znaczne ograniczanie ryzyka kredytowego, to jedno z założeń realizowanego przez Bank Wewnętrznego Planu Naprawy.

Cele w zakresie poprawy jakości portfela kredytowego Bank realizuje przez:

- obniżenie akceptowalnego poziomu ryzyka dla nowych ekspozycji kredytowych, przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności i kontroli nad procesem kredytowym,
- zwiększenie skuteczności monitoringu celem wcześniejszej identyfikacji pogorszenia sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta i szybszego podjęcia działań o charakterze restrukturyzacyjnym, co pozwoli na ograniczenie potencjalnych i rzeczywistych strat Banku,
- wydzielenie portfela kredytów restrukturyzowanych oraz windykowanych do odrębnego zarządzania w celu wzrostu efektywności działań w obszarze restrukturyzacji i windykacji,
- ustalenie priorytetu dla kredytów typowych dla młodej grupy klientów tj. kredyty mieszkaniowe, gotówkowe, na przejmowanie gospodarstw rolnych oraz na ich modernizację,
- koncentrowanie się na działalności kredytowej na rynku lokalnym (w obszarze działalności Oddziałów),
- stosowanie zasady, iż każdy wniosek kredytowy winien być zweryfikowany pod kątem koncentracji i powiązań,
- stosowanie systemu identyfikacji, limitowania oraz monitorowania powiązań kapitałowo – organizacyjnych pomiędzy kredytobiorcami,
- uwzględnianie w opinii Komitetu Kredytowego oraz decyzjach kredytowych ryzyka grupy powiązanych klientów.

Bank identyfikuje ryzyka związane z zachowaniem klientów, gotowością kredytobiorców do sprzedaży części aktywów trwałych, wdrożeniem postępowania restrukturyzacyjnego na drodze sądowej, wykorzystaniem sytuacji prawnej związanej z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości dotyczącym ograniczenia możliwości egzekucji z przedmiotów wchodzących w skład gospodarstw rolnych.

W obszarze windykacji w zakresie wierzytelności od podmiotów gospodarczych, w celu poprawy efektywności Bank stosuje następujące zasady:

- a) podejmowanie prób zawierania ugód i porozumień z dłużnikami w celu unikania działań komorniczych ze względu na długą drogę egzekucji oraz niską efektywność,
- b) poszukiwanie nabywców na wierzytelności spisane w pozabilans i w pełni wyrezerwowane,
- c) sprzedaż zabezpieczeń w porozumieniu z dłużnikiem,
- d) w przypadku braku innych możliwości – przekazywanie długu do windykacji zewnętrznej.

Jednym z istotnych czynników ryzyka w dotychczasowej działalności Banku jest wysoka koncentracja portfela kredytowego.

Za dużą ekspozycję Bank przyjmuje ekspozycję wobec podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie przekraczające 10% kapitału Tier I.

Limit koncentracji zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych, który wynosi 25% kapitału uznanego, określa Rozporządzenie CRR i na dzień 31.12.2021 r. nie został przekroczony.

Suma wierzytelności Banku w odniesieniu do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze w stosunku, do których wierzytelności przekraczają 10% kapitału Tier I stanowiła 251,01% kapitału Tier I.

Dążąc do poprawy jakości portfela i ograniczenia ryzyka kredytowego wdrożono zmodyfikowaną ofertę kredytową obejmującą:

- finansowanie firm istniejących min. 1 rok lub posiadających poręczenie podmiotu posiadającego zdolność kredytową,
- udzielanie nowych kredytów inwestycyjnych do max 10 lat (za wyjątkiem kredytów preferencyjnych),
- udzielanie kredytów walutowych wyłącznie podmiotom posiadającym wpływy w danej walucie, brak nieuzasadnionych przewalutowań,
- wprowadzenie prowizji za brak wykorzystania limitu z tolerancją 20%,
- wzrost minimalnej marży na produktach obarczonych ryzykiem,
- przejmowanie zadłużenia klientów z banków komercyjnych ograniczające się wyłącznie do „zdrowych” podmiotów,
- łączenie kredytowania podmiotu z warunkiem posiadania adekwatnych wpływów na rachunek w SBR Bank,

- nie udzielanie kredytów ze spłatą „balonową” z wyjątkiem kredytów uzasadnionych sezonowością, realizacją mieszkań przez deweloperów lub gdy spłaty realizowane są z dopłat, poddanie istniejących kredytów konwersji lub restrukturyzacji w zależności od oceny zdolności kredytowej,
- nie udzielanie linii na wsparcie obsługi istniejących zaangażowań,
- nie udzielanie kredytów podmiotom spoza terenu działania,
- koncentracja na kredytach o wadze ryzyka poniżej 100%,
- korzystanie z konsorcjów przy finansowaniu powyżej 3 mln zł lub przy wzroście zaangażowania powyżej 6 mln zł celem ograniczenia ryzyka koncentracji,
- weryfikacja wykorzystania linii kredytowych,
- weryfikacja zdolności kredytowej dla posiadaczy kredytów w rachunku bieżącym,
- wdrożenie systemu identyfikacji, limitowania oraz monitorowania powiązań kapitałowo – organizacyjnych pomiędzy kredytobiorcami.

Wszystkie powyższe działania ukierunkowane były na osiągnięcie na koniec 2021 udziału kredytów zagrożonych oraz wyrezerwowania portfela kredytowego na poziomie określonym w Wewnętrznym Planie Naprawy.

Wskaźnik kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na dzień 31.12.2021r. ukształtował się na poziomie 10,62%. W zatwierdzonym Wewnętrznym Planie Naprawy założono ukształtowanie się wskaźnika na poziomie 12,06%.

W 2021r. nastąpił spadek wielkości kredytów zagrożonych, co w znacznej mierze wynikało ze zrealizowanych celów w zakresie windykacji.

Na ryzyko kredytowe Bank tworzy wymóg kredytowy zgodnie z Rozporządzeniem PE nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Część Trzecia – Wymogi kapitałowe; Tytuł II – Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego; Rozdział 2 – Metoda standardowa).

W działalności kredytowej Bank nie przekroczył ustalonych norm i limitów, zatem nie miał obowiązku tworzenia dodatkowych wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu ich przekroczenia.

Bank przy wyliczaniu kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego zastosował zgodnie z art. 501 CRR wskaźnik korygujący (0,7619) dla ekspozycji MŚP.

Ryzyko operacyjne

Zagrożenie dla Banku wynikające z ryzyka operacyjnego jest na niskim poziomie. Majątek Banku jest ubezpieczony, system informatyczny odpowiednio zabezpieczony, ryzyko prawne jest ograniczane przez usługi doradcze kancelarii prawnych, a także zatrudnionych prawników. Pracownicy Banku są systematycznie szkoleni, a zatem potencjalne ryzyka, na jakie Bank jest narażony są ograniczane.

Potencjalne ryzyko strat mogą nieść za sobą spory sądowe, jakie Bank byłby zmuszony prowadzić z kontrahentami i innymi podmiotami w przypadku ich wystąpienia. Jednak w 2021 roku nie były prowadzone przeciwko Bankowi sprawy sądowe kwalifikujące się, jako ryzyko operacyjne. Nie zostały wypłacone kary na rzecz Klientów Banku. Nie stwierdzono również wystąpienia aktów wandalizmu.

Identyfikacja ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez rejestrację ręczną i automatyczną incydentów zdarzeń ryzyka operacyjnego. W 2021 roku zgłoszone i odnotowane zdarzenia związane były głównie z: błędnym logowaniem się pracowników i Klientów do systemów informatycznych Banku, automatycznie dokonywanymi korektami księgowymi, usunięciem błędnie wprowadzonych dokumentów czy błędnej pracy bankomatów. Wskazują one na potrzebę dalszego doskonalenia systemu oraz szkolenia pracowników, a także lepszej informacji dla Klientów Banku dotyczącego korzystania z oferowanych usług.

Na ryzyko operacyjne Bank tworzy wymóg kapitałowy zgodnie z Rozporządzeniem PE nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Część Trzecia – Wymogi kapitałowe; Tytuł III – Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego; Rozdział 2 – Metoda wskaźnika bazowego). Na koniec 2021 roku kwota wymogu wynosiła 3 662 608 zł.

Ryzyko płynności

Na przestrzeni 2021 roku ryzyko płynności kształtowało się na podwyższonym lecz akceptowalnym poziomie. Bank utrzymywał nadzorcze miary płynności powyżej zalecanych przez KNF wartości. Poziom środków na rachunku bieżącym, rachunkach lokat krótkoterminowych oraz krótkoterminowych bonach pieniężnych emitowanych przez NBP pozwalał na terminowe regulowanie dyspozycji klientów oraz zobowiązań własnych.

Bank jest członkiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. System ten zapewnia wsparcie płynnościowe w przypadku ewentualnych problemów płynnościowych uczestnika systemu. Bank utrzymuje w systemie ochrony depozyt obowiązkowy w wysokości 10 % stanu depozytów. Środki te mogą być uruchamiane na wniosek Banku w przypadku potrzeb płynnościowych.

Z uwagi na znaczenie ryzyka płynności w działalności Banku stabilizacja w tym obszarze jest jednym z celów Wewnętrznego Planu Naprawy na lata 2021-2024.

Zidentyfikowano w planie następujące obszary wrażliwości wymagające stałego monitorowania:

1. wyższy koszt pozyskania depozytów na tle innych banków spółdzielczych w grupie rówieśniczej,
2. dużą koncentrację depozytów nie objętych BFG – ponad 25 % ogólnego salda depozytów.

Działania Banku w obszarze płynności określone w planie koncentrować się będą na poniższym:

- korekcie polityki depozytowej w stosunku do dużych i kosztownych depozytów,
- korelacji polityki depozytowej w powiązaniu z planowanym poziomem obliiga kredytowego – ścisły monitoring,

- obniżenie depozytów kosztownych i nie objętych gwarancjami BFG w celu dywersyfikacji portfela depozytowego i zwiększania udziału depozytów osób fizycznych.

Ryzyko inwestycji finansowych

Bank może klasyfikować instrumenty w dniu ich nabycia do następujących kategorii:

- 1) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 3) udzielone kredyty i pożyczki,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Bank nie posiada w portfelu instrumentów pochodnych ani innych złożonych instrumentów finansowych.

Przed planowanym zaangażowaniem Banku (lub zwiększeniem zaangażowania) w instrumenty finansowe, komórka monitorująca ryzyko dokonuje analizy wpływu planowanej transakcji na:

- poziom ryzyka, w tym ryzyka płynności, stopy procentowej oraz kredytowego,
- poziom adekwatności kapitałowej i dźwigni finansowej,
- poziom rentowności Banku.

Następnie Bank monitoruje ryzyko inwestycji min. poprzez ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej emitenta, czy monitorowanie zmian cen na rynku instrumentów finansowych, w które Bank zainwestował środki. Bank przeprowadza również testy warunków skrajnych dla ryzyka inwestycji w obszarach ryzyka kredytowego, ryzyka rynkowego oraz ryzyka płynności oraz stosuje limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka inwestycji.

W Banku nie występują instrumenty finansowe, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń.

Inne ryzyka, na jakie narażony jest Bank, tj. ryzyko stopy procentowej, walutowe, rezydualne, koncentracji zaangażowań, zgodności są na poziomie akceptowalnym i nie zagrażają bezpiecznemu funkcjonowaniu Banku.

V. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku funkcjonuje system zarządzania, obejmujący wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, w ramach którego wyróżnia się system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;

- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Model systemu kontroli wewnętrznej został zdefiniowany w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach (linie obrony):

- 1) Poziom I to mechanizmy kontrolne realizowane na poziomie operacyjnym;
- 2) Poziom II nadzór oraz mechanizmy kontrolne realizowane przez komórki organizacyjne, które są niezależne od czynności realizowanych na poziomie 1, do których w szczególności należy zaliczyć Stanowisko Zgodności oraz Stanowisko Kontroli Wewnętrznej;
- 3) Poziom III to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Pierwsza linia obrony obejmuje:

- 1) stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych w ramach działalności jednostek i komórek organizacyjnych, w tym w zakresie operacyjnego zarządzania ryzykiem w Banku, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank,
- 2) bieżące monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych.

Druga linia obrony obejmuje:

- 1) działanie pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, zajmujących się zarządzaniem ryzykiem (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii), obejmuje stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz bieżące monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów;
- 2) działalność Stanowiska Zgodności – obejmująca monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontroli, zwłaszcza w zakresie testowania pionowego,

Trzecia linia obrony to:

niezależna komórka audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej i jest przeniesiona i realizowana przez SSOZ BPS.

VI. POZOSTAŁE INFORMACJE

Informacje wymagane na podstawie art. 111a ustawy Prawo bankowe

Zgodnie z art. 111a Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity z dnia 8 października 2020 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 1896 z późn. zm.), SBR Bank przedstawia w niniejszym sprawozdaniu, dodatkowe informacje:

1. Spółdzielczy Bank Rozwoju nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła na koniec 2021 roku 0,77%.
3. Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania
4. Bank ogłasza w sposób ogólnie dostępny, w raporcie dotyczącym ujawnień opis systemu zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także informację o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Spółdzielczy Bank Rozwoju i jego organy w zakresie swoich kompetencji stosują Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego uchwałą Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17), z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę wynagrodzeń. Polityka, określa zasady wynagradzania pracowników Banku, w tym pracowników, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej.

Z uwagi na skalę działalności Banku, nie powoływano komitetu do spraw wynagrodzeń.

Informacje o stosowaniu Zasad Ładu Korporacyjnego wraz z oświadczeniem Zarządu o odstępianiu i powodach niestosowania niektórych z rekomendowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego zasad oraz informacje o obowiązującej w Banku polityce wynagrodzeń, a także informacje o wynagrodzeniach członków Zarządu, podlegają ujawnieniu na stronie internetowej Banku.

W 2020 roku na podstawie „Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego”, Bank wprowadził zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę oceny odpowiedniości Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju oraz zatwierdzoną przez Zebranie Przedstawicieli Politykę oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej Spółdzielczego Banku Rozwoju .

Zgodnie z procedurami członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza jako organ kolegialny, a także członkowie Zarządu oraz Zarząd jako organ kolegialny, zostali objęci oceną odpowiedniości i uzyskali pozytywną ocenę.

Zgodnie z wymogami art. 22aa ustawy Prawo bankowe, członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej uczestniczą

w szkoleniach w celu pogłębiania wiedzy i umiejętności, dotyczących pełnionych przez nich funkcji.

5. Bank ujawnia sprawozdanie z działalności Banku oraz opis systemu zarządzania o których mowa w ust. 4. na stronie internetowej Banku.
6. Bank ujawnia także informacje, o których mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r., zwanego „Rozporządzeniem CRR”.

VII. PERSPEKTYWY ROZWOJU I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Rok 2021 był kolejnym rokiem w który Bank realizował plan sanacji. To zarazem pierwszy rok realizacji działań naprawczych założonych w Wewnętrznym Plan Naprawy na lata 2021-2024.

Realizacja założeń WPN w 2021 roku w poszczególnych obszarach przedstawia się następująco:

- W 2021 roku Bank w znacznym stopniu poprawił efektywność działania. Bank zwiększył poziom wyniku odsetkowego i skalę przychodów pozaodsetkowych oraz zredukował koszty działania. Te działania spowodowały, że wynik netto za 2021 rok wzrósł o ponad 50% w stosunku do poprzedniego roku.
- Poprawa jakości portfela była realizowana w kilku obszarach:
  - udział kredytów zagrożonych zmniejszył się zarówno w ujęciu ilościowym jak i jakościowym i jest poniżej założeń WNP,
  - pomimo zauważalnej poprawy w obszarze jakości portfela kredytowego SBR Bank nie osiągnął założonego w planie naprawy celu dot. poziomu ozerwowania portfela kredytów zagrożonych, to cel do osiągnięcia w bieżącym roku,
  - dywersyfikacja portfela - w 2021 roku SBR Bank znacząco zwiększył udział ekspozycji detalicznych (z 19,9% do 33,5%) głównie kosztem ekspozycji firm, wartościowo portfel ten wzrósł o pon 50 mln zł. Portfel ten jest bezpieczniejszy i generuje mniejsze ryzyko.
- W obszarze adekwatności kapitałowej Bank realizuje działania z pewnym odchyleniem. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej dotyczącej wysokości współczynników kapitałowych. Niemiej jednak Bank nie osiągnął celów w zakresie wskaźników kapitałowych określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy na koniec 2021 roku .
Przeznaczenie całości wyniku netto za 2021 rok i dalszych latach przyczyni się do poprawy sytuacji w tym obszarze.
- Sytuacja płynnościowa SBR Banku jest stabilna. Płynność finansowa utrzymuje się na prawidłowym poziomie. Poziom wskaźników z obszaru płynności wskazuje na stabilną sytuację w tym obszarze. Bank zachowuje regulacyjne normy płynności.
- Poprawa zarządzania Bankiem.

W styczniu 2021 roku zakończyło się postępowanie administracyjne w przedmiocie wyrażenia zgody na powołanie Prezesa Zarządu Banku. Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 18 stycznia 2021 r. jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie Pana Tomasza Gromady na stanowisko Prezesa Zarządu Spółdzielczego Banku Rozwoju.

Przeprowadzone przez Radę Nadzorczą w dniu 28.01.2021 r. zmiany w Zarządzie Banku (powołanie Prezesa Zarządu i ustalenie trzyosobowego składu Zarządu) ustabilizują sytuację w obszarze zarządzania Bankiem.

Do zagrożeń, których skutki mogą negatywnie odbić się na sytuacji SBR Banku można zaliczyć konflikt zbrojny związany z agresją Rosji na tereny Ukrainy.

Sytuacja polityczno – gospodarcza na terytorium Ukrainy doprowadziła do zachwiania równowagi na światowych rynkach. Sytuacja ta miała i nadal ma przełożenie na krajową gospodarkę. Na chwilę sporządzania niniejszego sprawozdania Bank prowadzi działalność bez większych zakłóceń, jednak biorąc pod uwagę zmiany sytuacji gospodarczej, które zostały wywołane przez trwającą na Ukrainie wojnę, można, a wręcz należy zakładać, że będzie ona miała wpływ na działalność Banku.

Konflikt zbrojny spowodował postępujące zwalnianie gospodarki, zarówno w kraju, jak i na świecie a także wzrost cen paliw i surowców, oraz potencjalne problemy z ich dostępnością.

Jako ryzyka wpływające na bieżącą działalność Banku, związane z konfliktem zbrojnym na Ukrainie należy wskazać w szczególności następujące okoliczności:

- ryzyko dotyczące wzrostu stóp procentowych oraz osłabienie kursu PLN wobec kursu EUR na skutek turbulencji gospodarczych spowodowanych konfliktem zbrojnym w Ukrainie i związane z tym ryzyko, iż kredytobiorca nie będzie w stanie spłacać swojego zobowiązania, podejmie decyzje o wstrzymaniu finansowania inwestycji i działalności obrotowej kredytem,
- ryzyko niepewności prowadzenia działalności gospodarczej klientów Banku w szczególności tych które produkują bądź prowadzą szeroką działalność operacyjną w Ukrainie, w Rosji albo Białorusi; ryzyko związane z niedostępnością bądź utrudnioną dostępnością pracowników w skutek zarządzanej na Ukrainie powszechnej mobilizacji mężczyzn do sił zbrojnych Ukrainy,
- ryzyko pasywne (nadmiernego wycofania przez klientów środków zdeponowanych w banku).

W dacie publikacji niniejszego raportu Bank nie planuje znaczącego ograniczenia czy zaprzestania prowadzenia działalności w związku z sytuacją na Ukrainie.

Zarząd Banku uważa, że na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania nie można jeszcze w pełni ocenić jak duży skutek zaistniała sytuacja wywrze na sytuacji ekonomicznej klientów a tym samym Banku. Zarząd na bieżąco analizuje wszystkie sygnały w tym zakresie.

Według naszej opinii na dzień publikacji niniejszego raportu w opinii Zarządu SBR Banku nie zachodzą żadne przesłanki, które mogły by świadczyć o zagrożeniu dalszego funkcjonowania a tym samym bezpieczeństwa środków zgromadzonych w Spółdzielczego Banku Rozwoju.

Szepietowo, dnia 18 maja 2022 roku.

Zarząd Spółdzielczego Banku Rozwoju

Tomasz Gromada - Prezes Zarządu .....

Dariusz Piotr Gąsior - Wiceprezes Zarządu .....

Leszek Szafara - Wiceprezes Zarządu .....